

[Fr. Daigaard.]

lemmer af Det frie Folkeparti stadig drage denne Sag med ind i en hvilken som helst anden Sag, de optræder i.

Selve Spørgsmaalet om en Ministeransvarlighedslov er, som ogsaa den højtærede Justitsminister nu har gjort Rede for, baade et gammelt Spørgsmaal og et i og for sig klart Spørgsmaal, for det staar jo i Grundlovens § 12, at en særlig Ministeransvarlighedslov skal gennemføres. Der staar adskilligt i Grundloven, som kræves gennemført, og som ikke er gennemført endnu.

For en Menneskealder siden var der stort Gny om Ministeransvarlighedsloven. Den højtærede Justitsminister har nævnt de forskellige Lovforslag, der dengang var fremme, dels paa privat Initiativ, dels paa Regeringsinitiativ, Lovforslag, der gik ud paa at opfylde det noget teoretiske Krav, Grundloven stiller med Hensyn til at skabe en særlig Ansvarlighedslov. Der var, som sagt, stort Gny dengang om hele denne Sag. Her i Folketinget blev Lovforslag vedtaget adskillige Gange, og mit Parti har hver Gang stemt for dem, og Paabudet har vi jo stadig staaende i Grundloven.

Naar Sagen stadig blev standset i Landstinget, var det ikke, fordi man fra det daværende Højreflertal i og for sig var Modstander af at opfylde Grundlovens Bud om en Ministeransvarlighedslov, men Aarsagen var Divergenser imellem det gamle Højre og det daværende Demokrati — Venstre, Det radikale Venstre og Socialdemokratiet —, Divergenser, som kom klart til Udtryk i de forskellige Affattelser, Folketinget og Landstinget gav Ministeransvarlighedslovforslagene.

Det allermeste af Lovforslaget er, som sagt, teoretisk og formelt; det drejer sig væsentligst om § 7 og § 8, thi det Lovforslag, vi behandler i Dag, er jo saa nogenlunde skrevet af efter det Forslag, som sidst var fremme i dette høje Ting, i 1910. § 7 og § 8 handler om foreløbige Finanslove og almindelige foreløbige Love. Det var den gamle Provisoriestrid, der kom til Udtryk i den Affattelse, Folketinget gav Lovforslaget, og den samme Strid kom altsaa til Udtryk i Landstinget, naar man dér strøg Folketingets Bestemmelser. Man sagde fra Folketingets Side — det var hele Folketinget enigt om dengang, med Undtagelse af det konservative Mindretal —: en Minister, som har brudt en foreløbig Finanslov, altsaa har brugt Penge, som han ikke har Hjemmel til at bruge, har Pligt til at komme med Forslag til en Finanslov, som der staar i Grund-

loven, og det skal være et saadant Forslag, at man ikke paa Forhaand kan vente, at det vil blive forkastet af Rigsdagen. Det samme fastsattes om foreløbige Love, og dér var man jo inde paa hele den gamle Provisoriestrid, strækkende sig næsten fra 1877 til 1894. Højre kunde ikke tage den Fortolkning af Grundloven, med Henblik paa hele denne Strid, som blev karakteriseret derigennem, og derfor og kun derfor fik vi ikke nogen Ministeransvarlighedslov dengang. Den 16. April 1910 afgav Landstinget en kort lakonisk Beretning, og siden er der ingen, der har hørt noget til en Ministeransvarlighedslov her i Danmark før det Øjeblik, da Det frie Folkeparti graver denne Sag frem.

Hvorfor har vi nu ikke i snart en Menneskealder hørt noget om en Ministeransvarlighedslov? Simpelt hen fordi vi i de Aar, der er gaaet, har faaet Parlamentarismen fast forankret i dansk Statsskik. Det var ikke Tilfældet i Aarene lige efter Systemskiftet; vi havde ganske vist faaet et Ministerium udgaaet af Folketingets Flertal, men denne faste Forankring, denne urokkelige Kendsgerning, at man respekterer Parlamentarismen i Danmark, at Folketinget har Magten over Ministeriet, var ikke alment anerkendt i Danmark dengang paa den Maade, som det er Tilfældet nu. Nu føles det af enhver, at det Ansvar, en Minister har, haves over for dette høje Ting og dermed over for Befolkningen. En Minister, som sviger Tilliden over for dette høje Ting, over for Befolkningen, vil faa sin Dom her i Folketinget, som kan tvinge en Minister til Afgang.

Hele dette med det parlamentariske, anerkendt af Kongemagten i Danmark, er det, der gør, at vi slet ikke behøvede at tænke paa nogen Ministeransvarlighedslov og ikke har gjort det, selv om Grundloven stadig kræver en saadan Lov gennemført. Det gør den nemlig, men det er et formelt Spørgsmaal, for hvad drejer det hele sig om? Det drejer sig om dette, at Parlamentet altid kan vide, at det har noget at holde sig til; for Fyrsten, Kongen i det konstitutionelle Kongedømme, er ansvarsfri, som der ogsaa staar i vor Grundlov i den Paragraf, som er Forudsætningen for dette Lovforslag. Men saa maa der være nogen, der har Ansvaret over for Tinget, over for Parlamentet. Det er Ministrene, Ministeriet, og det er det, som slaas fast i en Række Lovparagraffer her, som i Dag virker noget kunstlet, forældet over for det umiddelbare, direkte Ansvar, som et Ministerium føler over for dette Ting og over for Befolkningen.